

ДОГОВІР

МІЖ ЧЕСЬКОЮ РЕСПУБЛІКОЮ ТА УКРАЇНОЮ

ПРО СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Чеська Республіка та Україна (далі – Договірні Сторони), прагнучи належним чином оформити взаємні відносини між країнами в сфері соціального забезпечення, домовилися про таке:

ЧАСТИНА 1

Загальні положення

Стаття 1

1. Для цілей цього Договору нижче наведені терміни означають:

- 1) "правові норми" - закони та інші нормативно-правові акти Договірних Сторін, що регламентують види соціального забезпечення, які вказані в статті 2 цього Договору;
- 2) "Компетентна установа" :
з боку Чеської Республіки –
- Міністерство праці та соціальних справ;
з боку України -
- Міністерство праці та соціальної політики;
- 3) "Уповноважений орган" - орган, який займаються реалізацією правових норм цього Договору;
- 4) "постійне проживання" - місце постійного проживання відповідно до правових норм кожної із Договірних Сторін;
- 5) "тимчасове перебування" - тимчасове перебування, тривалість якого залежить від заздалегідь визначеної мети перебування відповідно до правових норм кожної із Договірних Сторін;
- 6) "працівник" - особу, яка працює за наймом, самостійно забезпечує себе роботою, або особу, яка прирівняна до таких згідно з правовими нормами Договірної Сторони;
- 7) "член сім'ї" - особу, котра вважається такою відповідно до правових норм тієї Договірної Сторони, яка визнає за особою право на допомогу та виплачує її;
- 8) "страховий стаж" - період , протягом якого сплачувалися внески на соціальне страхування, трудовий стаж або інші періоди, які зараховуються до страхового стажу згідно з правовими нормами кожної із Договірних Сторін;
- 9) "пенсії та допомоги" - пенсії та грошові допомоги, включаючи всі їх частини і всі підвищення, надбавки та доплати;

- 10) “допомога сім”ям з дітьми” - періодичну грошову допомогу, що надається залежно від кількості та віку дітей та від сукупного доходу сім”ї;
- 11) “допомога на поховання” - одноразову грошову допомогу, що надається у випадку смерті особи;
- 12) “допомога по безробіттю” - грошову допомогу, що виплачується особам, котрі згідно з правовими нормами Чеської Республіки вважаються претендентами на працевлаштування, а згідно із законодавством України вважаються безробітними;

2. Інші терміни, використані в цьому Договорі, мають таке значення, яке надається їм правовими нормами кожної з Договірних Сторін.

Стаття 2

1. Цей Договір поширюється на здійснення таких видів грошових виплат :

- відповідно до правових норм Чеської Республіки :

- 1) допомоги під час хвороби та материнства;
- 2) допомоги у зв”язку з інвалідністю;
- 3) допомоги у зв”язку із старістю;
- 4) допомоги членам сім”ї померлого;
- 5) допомоги у зв”язку з каліцтвом та професійним захворюванням;
- 6) похоронні;
- 7) допомоги по безробіттю;
- 8) допомоги сім”ям з дітьми;

- відповідно до правових норм України :

- 1) допомога у зв”язку з тимчасовою непрацездатністю;
- 2) допомога по вагітності та пологах, при народженні дитини та догляду за нею;
- 3) допомога сім”ям з дітьми;
- 4) допомога у разі нещасного випадку на виробництві, професійного захворювання; а також смерті потерпілого, яка настала з цих причин;
- 5) допомога по безробіттю;
- 6) пенсія за віком;
- 7) пенсія по інвалідності;
- 8) пенсія в разі втрати годувальника;
- 9) допомога на поховання.

2. Цей Договір також поширюється на правові норми, що змінюють або заміняють норми, згадані у попередньому пункті. Однак Договір не поширюється на правові норми, через які будуть впроваджуватися нові галузі соціального забезпечення, якщо Компетентні установи не домовляться про інше.

3. Цим Договором не порушуються зобов”язання Договірних Сторін, що впливають з їхніх міжнародних договорів, укладених із третіми країнами.

Стаття 3

Положення цього Договору поширюються на:

- а) громадян Договірних Сторін, що підпадають або підпадали під дію правових норм однієї або двох Договірних Сторін;
- б) інших осіб, якщо їхні права виникають на підставі прав громадян Договірних Сторін, згаданих у пункті а).

Стаття 4

Особи, на яких поширюються положення цього Договору, при застосуванні правових норм кожної із Договірних Сторін прирівнюються у своїх правах до громадян кожної із Договірних Сторін, якщо цим Договором не передбачено інше.

Стаття 5

Особа не може бути позбавлена права на допомогу та допомога не може бути зменшена, змінена, зупинена або відмінена тільки через те, що ця особа проживає на території іншої Договірної Сторони, якщо в цьому Договорі не буде передбачено інше.

ЧАСТИНА II

Використання правових норм

Стаття 6

Якщо статті 7 та 8 цього Договору не встановлюють іншого, то на працівників будуть поширюватися правові норми тієї Договірної Сторони, на території якої здійснюється їхня трудова діяльність.

Стаття 7

1. На працівника, котрого роботодавець з місцем знаходження на території однієї Договірної Сторони відряджає для виконання робіт на територію іншої Договірної Сторони, поширюються правові норми першої Договірної Сторони на строк до кінця 24 календарних місяців з часу відрядження.

2. Положення пункту 1 цієї статті не поширюється на працівників, відряджених роботодавцем однієї Договірної Сторони з метою виконання робіт на територію іншої Договірної Сторони, якщо вони мають там дозвіл на постійне проживання.

3. Працівники авіаційних, залізничних та автотранспортних компаній, які забезпечують міжнародні перевезення на територіях обох Договірних Сторін, підпадають

під дію правових норм тієї Договірної Сторони, на території якої знаходиться їхня компанія.

4. У випадку відрядження на територію Договірних Сторін державних службовців або ж осіб, котрі такими вважаються, на них поширюються правові норми тієї Договірної Сторони, яка відряджає.

5. На команду судна та інших осіб, які працюють за наймом на борту судна, поширюється законодавство тієї Договірної Сторони, під прапором якої судно плаває.

Стаття 8

Права членів дипломатичних представництв, консульських установ та осіб, котрі перебувають у них на службі, регулюються Віденською конвенцією про дипломатичні зносини від 18 квітня 1961 року та Віденською конвенцією про консульські зносини від 24 квітня 1963 року.

Стаття 9

У разі спільного клопотання працівника та роботодавця Компетентні установи або інші уповноважені ними органи Договірних Сторін за взаємною згодою можуть робити винятки щодо статей 6-8 цього Договору.

ЧАСТИНА III

Особливі положення для окремих галузей соціального за безпечення та видів допомоги

Розділ перший

Допомога у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю та материнством

Стаття 10

1. Якщо згідно з правовими нормами однієї із Договірних Сторін виникнення, тривання або поновлення права на допомогу залежать від наявності певного страхового стажу, відповідний Уповноважений орган має взяти до уваги наявність та тривалість подібного страхового стажу в необхідному обсязі, якщо він не збігається в часі, який особа набула згідно з правовими нормами іншої Договірної Сторони.

Стаття 11

Допомога у зв'язку із тимчасовою непрацездатністю та материнством призначається і виплачується згідно із правовими нормами за рахунок коштів тієї Договірної Сторони, на території якої особа застрахована. Ці допомоги виплачуються за кордон лише в тих випадках, якщо це передбачено правовими нормами цієї Договірної Сторони.

Стаття 12

Якщо згідно з правовими нормами кожної з Договірних Сторін та цим Договором виконані умови для надання допомоги по материнству у кожній Договірній Стороні, вона надається згідно з правовими нормами тієї Договірної Сторони, на території якої особа постійно проживає.

Розділ другий

Пенсії по інвалідності, за віком, у разі втрати годувальника

Глава 1

Загальні положення

Стаття 13

Якщо згідно з правовими нормами однієї Договірної Сторони всі умови, необхідні для виникнення права на пенсію, виконані й без прийняття до уваги страхового стажу, набутого відповідно до правових норм іншої Договірної Сторони, Компетентна установа першої Договірної Сторони встановлює пенсію виключно на основі зарахованого страхового стажу згідно з її правовими нормами.

Стаття 14

Якщо згідно з правовими нормами однієї Договірної Сторони виникнення, тривання або поновлення права на пенсію залежить від наявності або набуття певного страхового стажу, Уповноважений орган в необхідному обсязі має прийняти до уваги наявність та подібний страховий стаж, який особа набула згідно з правовими нормами іншої Договірної Сторони, за умови, що періоди страхування не збігаються в часі.

Стаття 15

Якщо право на надання пенсії згідно з правовими нормами однієї Договірної Сторони виникає лише на основі зарахування страхового стажу, набутого згідно з правовими нормами іншої Договірної Сторони, то Уповноважений орган першої Договірної Сторони:

а) визначає розмір пенсії, яка підлягає виплаті, із урахуванням усіх періодів страхування таким чином, якби весь страховий стаж був набутий виключно згідно з власними правовими нормами;

б) на підставі пенсії, обчисленої відповідно до пункту а) цієї статті, призначає до виплати пенсію в розмірі, що відповідає співвідношенню між страховим стажем, встановленим згідно з правовими нормами першої Договірної Сторони, та загальним трудовим стажем, набутим згідно із правовими нормами обох Договірних Сторін.

Стаття 16

Якщо страховий стаж, набутий згідно з правовими нормами однієї Договірної Сторони, не досягає одного року та на підставі цього строку не виникає право на пенсію, Уповноважений орган іншої Договірної Сторони цей строк зараховує як стаж, набутий згідно з її власними правовими нормами.

Стаття 17

Якщо згідно з правовими нормами однієї Договірної Сторони розмір пенсії залежить від кількості членів сім'ї, Уповноважений орган бере до уваги і членів сім'ї, котрі постійно проживають на території іншої Договірної Сторони.

Стаття 18

Для встановлення розміру пенсії Уповноважений орган кожної із Договірних Сторін обчислює середню заробітну плату (доход) або розрахункову базу тільки за періоди страхового стажу, набуті відповідно до правових норм цієї Договірної Сторони.

Глава 2

О с о б л и в і п о л о ж е н н я

Використання правових норм Чеської Республіки

Стаття 19

Для набуття права на пенсію по інвалідності особами, у яких інвалідність виникла до досягнення ними 18-річного віку і які не були застраховані протягом потрібного періоду, необхідною умовою є постійне проживання на території Чеської Республіки.

Використання правових норм України

Стаття 20

Для набуття права на соціальну пенсію дітьми-інвалідами, у яких інвалідність виникла до досягнення віку 16-ти років і які не були на цей час застраховані, необхідною умовою є постійне проживання на території України.

Розділ третій

Допомога у разі нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання

Стаття 21

Допомога у разі нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, а також смерті потерпілого, яка настала з цих причин, призначається відповідно до наступних статей, незалежно від того, чи має особа право на інші грошові виплати згідно із правовими нормами обох Договірних Сторін.

Стаття 22

Допомогу виплачує Уповноважений орган тієї Договірної Сторони, під правові норми якої підпадала особа на момент настання нещасного випадку на виробництві, або на момент, коли вона востаннє виконувала роботу, що зумовила виникнення професійного захворювання. Уповноважений орган іншої Договірної Сторони надає тільки таку допомогу, яка має надаватися згідно з правовими нормами цієї Договірної Сторони та цього Договору у випадку каліцтва або захворювання на загальних підставах.

Стаття 23

Якщо згідно з правовими нормами тієї Договірної Сторони, Уповноважений орган якої визнає право на виплату допомоги, було встановлено, що допомога у зв'язку з професійним захворюванням надається тільки у випадках, коли діяльність, яка спричинила виникнення захворювання, виконувалась протягом певного мінімального періоду, то Уповноважений орган цієї Договірної Сторони має – якщо це необхідно - взяти до уваги строк виконання такої діяльності, протягом якого на особу поширювалися правові норми іншої Договірної Сторони.

Стаття 24

Особа, яка одержувала або одержує допомогу від Уповноваженого органу однієї Договірної Сторони та виконує роботу, котра згідно з правовими нормами іншої Договірної Сторони може викликати виникнення професійного захворювання, реалізує своє право на допомогу у зв'язку із загостренням захворювання від іншої Договірної Сторони таким чином:

а) Уповноважений орган першої Договірної Сторони і надалі виплачує допомогу згідно із своїми чинними правовими нормами, незважаючи на загострення захворювання;

б) Уповноважений орган іншої Договірної Сторони виплачує допомогу у розмірі, що відповідає різниці між допомогою після загострення захворювання та допомогою, яку надавалась згідно з правовими нормами першої Договірної Сторони перед загостренням захворювання.

Розділ четвертий

Допомога на поховання

Стаття 25

Допомога на поховання призначається і виплачується в розмірі та за умов, встановлених законодавством тієї Договірної Сторони, на території якої померлий громадянин постійно проживав.

Розділ п'ятий

Допомога по безробіттю

Стаття 26

Для встановлення права на допомогу по безробіттю, зумовленого наявністю певного періоду страхування, враховуються періоди страхування, накопичені відповідно до законодавства обох Договірних Сторін за умови, що вони не збігаються у часі.

Стаття 27

1. Допомогу по безробіттю надає згідно із національними правовими нормами за свої кошти Уповноважений орган тієї Договірної Сторони, де особа постійно проживає.

2. Для визначення розміру допомоги згідно з пунктом 1 цієї статті Уповноважений орган Договірної Сторони, на території якої особа постійно проживає, бере до уваги лише заробіток особи під час трудової діяльності на території цієї Договірної Сторони, а якщо такого не було або його розмір не досягав мінімальної заробітної плати, то допомога обчислюється відповідно до встановлених правових норм цієї Договірної Сторони.

Стаття 28

Допомога по безробіттю за кордон не виплачується і жодні взаємні розрахунки між Уповноваженими органами не проводяться.

Розділ шостий

Допомога сім'ям з дітьми

Стаття 29

Допомога сім'ям з дітьми призначається і виплачується в розмірі та за умов, встановлених правовими нормами тієї Договірної Сторони, на території якої діти постійно проживають.

ЧАСТИНА 1У

Різн і п о л о ж е н н я

Стаття 30

Компетентні установи Договірних Сторін докладуть зусиль для ефективної реалізації цього Договору, зокрема:

- а) укладуть угоди, необхідні для реалізації цього Договору;
- б) будуть взаємно інформувати одна одну про зміни в національних правових нормах;
- в) визначать контактні органи, які будуть сприяти реалізації цього Договору.

Стаття 31

1. Компетентні установи, Уповноважені органи обох Договірних Сторін будуть співпрацювати та надавати один одному необхідну допомогу у реалізації Договору таким чином, якби мова йшла про застосування правових норм цих Договірних Сторін.

2. Уповноважені органи будуть визнавати дійсними документи, видані відповідними установами іншої Договірної Сторони. Однак в питаннях оцінки стану здоров'я або ступеня втрати професійної працездатності особи вирішальним буде висновок Уповноваженого органу тієї Договірної Сторони, яка буде виплачувати допомогу. Документи, інформація або результати медичної експертизи, надіслані іншою Договірною Стороною, можуть бути взяті до уваги.

3. Медичні обстеження, проведення яких є необхідним згідно з правовими нормами однієї Договірної Сторони та які стосуються особи, котра перебуває на території іншої Договірної Сторони, будуть проведені на основі клопотання відповідного Уповноваженого органу лікарем, медичною установою або іншим органом за місцем проживання такої особи на території цієї Договірної Сторони без взаємного відшкодування збитків.

Стаття 32

Документи, які на території однієї Договірної Сторони були видані та засвідчені в установленому порядку, є дійсними на території іншої Договірної Сторони без легалізації.

Стаття 33

Компетентні установи, Уповноважені органи однієї Договірної Сторони не можуть відмовити особі в поданні будь-яких документів на тій підставі, що вони оформлені державною мовою іншої Договірної Сторони.

Стаття 34

Будь-яка інформація про осіб, яка надається однією Договірною Стороною іншій Договірній Стороні, є конфіденційною і може бути використана тільки для застосування в межах цього Договору.

Стаття 35

1. Заяви, клопотання та скарги, які згідно з правовими нормами однієї Договірної Сторони мають подаватися у визначені терміни до відповідних Компетентної установи, Уповноваженого органу, суду, вважаються поданими вчасно, якщо протягом цього терміну вони були подані до відповідних Компетентної установи, Уповноваженого органу, суду іншої Договірної Сторони.

2. Заява про надання допомоги, яка подається згідно з правовими нормами однієї Договірної Сторони, вважається також дійсною на території іншої Договірної Сторони, крім випадків, коли заявник сам вимагає, щоб призначення йому пенсії за віком згідно з правовими нормами однієї Договірної Сторони було відкладено.

Стаття 36

Згідно з цим Договором платежі від однієї Договірної Сторони до іншої Договірної Сторони провадяться у вільно конвертованій валюті або безпосередньо особі, яка одержує пенсію чи допомогу, або через Уповноважені органи кожної із Договірних Сторін. В останньому випадку порядок здійснення цих платежів визначається за взаємною домовленістю Уповноважених органів Договірних Сторін.

Стаття 37

Уповноважені органи Договірних Сторін можуть за взаємною домовленістю встановлювати порядок компенсації переплачених коштів.

Стаття 38

Якщо під час реалізації цього Договору виникнуть спори або розходження в тлумаченні його положень, Компетентні установи Договірних Сторін будуть вирішувати їх шляхом проведення переговорів.

Частина У

З а в е р ш а л ь н і т а п е р е х і д н і п о л о ж е н н я

Стаття 39

1. Цей Договір не дає підстави для виникнення права на допомогу до набуття ним чинності.

2. Цей Договір поширюється також на ті страхові випадки, які вже існували перед набуттям чинності цим Договором, крім випадків, що породжують право на одноразову допомогу.

3. Для встановлення права на допомогу відповідно до цього Договору приймаються до уваги також періоди страхування, які вже існували перед тим, як Договір набув чинності.

4. Періоди страхування, набуті згідно з правовими нормами Договірних Сторін їхніми громадянами до дня набуття чинності цим Договором, будуть зараховуватися як періоди тієї Договірної Сторони, на території якої громадянин на цей день або востаннє перед цією датою постійно проживав.

Стаття 40

1. Всі раніше прийняті рішення в галузях соціального забезпечення, які регулюються цим Договором, не суперечать реалізації цього Договору.

2. Пенсії, призначені до набуття чинності цим Договором, у разі переселення громадянина з території однієї Договірної Сторони на територію іншої Договірної Сторони не перераховуються і виплачуються тією Договірною Стороною, яка призначила цю пенсію.

Стаття 41

Цей Договір підлягає ратифікації і набуває чинності в перший день третього календарного місяця, який слідує за днем, коли було здійснено обмін ратифікаційними грамотами.

Стаття 42

1. Цей Договір укладається на невизначений термін.

2. Цей Договір може бути змінений або доповнений за взаємною домовленістю Договірних Сторін шляхом підписання протоколу, який буде невід'ємною частиною цього Договору.

3. Кожна із Договірних Сторін має право денонсувати цей Договір, письмово повідомивши про це дипломатичними каналами іншу Договірну Сторону. Договір припиняє дію через шість місяців з дня вручення іншій Договірній Стороні повідомлення про денонсацію.

4. Всі права, набуті відповідно до положень цього Договору, залишаються дійсними в разі його денонсації.

Вчинено в м. _____ “_____” _____ року у двох примірниках, кожний чеською та українською мовами, при цьому усі тексти є автентичними та мають однакову силу.

За Чеську Республіку

За Україну